



Inuit Ataqatigiit sinnerlugit Inatsisartuni ilaasortat suleqatigiit

§ 37 naapertorlugu Parisimi isumaqatigiissutit pillugit apeqqutinut akissutit

Asasakka Inuit Ataqatigiit sinnerlugit Inatsisartuni ilaasortat suleqatigiit

13. novembari 2020-mi § 37 naapertorlugu Parisimi isumaqatigiissutit pillugit apeqqummik nr. 194-imik apeqquteqaateqarsimavusi. Apeqqutit uannut akineqartussanngortinneqarsimapput.

Akissuteqarnissamut Ilisimatusarnermut Avatangiisinullu
Naalakkersuisoqarfimmit, Aatsitassanut Inuussutissarsiuteqarnermullu
Naalakkersuisoqarfimmit, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu
Naalakkersuisoqarfimmit aamma Naalakkersuisut Siulittaasuata
Naalakkersuisoqfianit isummersuutissanik pissarsiniartoqarsimavoq.

Apeqqut 1:
Aningaasartuutit suut Parisimi isumaqatigiissummut ilaalernissamut attuumassuteqarpat? Ilanngunnermilu ingerlatat suut
a. kalluarneqaratarsinnaappat?

Akissut:

Parisimi isumaqatigiissutinut ilaalernissami aningaasartuutit susassaqarfiallu eqqugaasussat sorpiaanersut pillugit ullutsinnut naleqquttunik Naalakkersuisut paasissutissaateqanngillat.

Apeqqut 2:
Nunatsinni CO2-mik aniatitsineq annikillisarniarlugu Naalakkersuisut sunik suliniuteqarpat?

Akissut:

Naalakkersuisut Nukimmik Imermillu Pilersuinermut Immikkoortumut Pilersaarut annertooq imaannaanngitsorlu 2030-p tungaanut atuuttussaq akuersissutiginiukuaat. Immikkoortumut pilersaarut pingarnernik pingasunik anguniagaqarfivoq: 1. Innaallagiaq imerlu akikinnerusut. 2. Periarfissaqarfiani ataavartumik nukissiuutit. 3. Nukissiuutit pillugit immikkoortumik nutarterineq. Anguniakkanullu pingarnernut anguniakkat aalajangersimasut 35-t anguniagaapput.

Inatsisartut UKA2019-imi (immikkoortoq 153) aalajangiiffigisassatut siunnersut akuersissutigaat, tassani Qasigiannguanut aamma Aasiannut erngup nukinganik pilersuisussamik erngup nukinganik nukissiorfiliortoqarnissaanik aamma Nuummi erngup nukinganik nukissiorfiup pilersuisuusup allineqarnissaanik suliniuteqaqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarput. Suliniutit marluk taakkuupput nunatsinni oqartussat nukimmik pilersuineranni ikummatissat uumassasilinnit pilerfeqartut atorneqartut annertunersaannik atuiunnaarsitsisussat.

Erngup nukinganik nukissiorfiliornissamik suliniutit marluusut taakku pisortat nukimmik pilersuineranni 70 %-it missaanniit 90 %-it missaannut annertusisisussat. Ukiut 22-t

ingerlaneranni erngup nukinganik nukissiorfiit, ikummatissanik sipaaruteqarnerit malitsigisaannik, CO₂-mik katillugit 1.398 tusind tonsinik aniatitsinnginnerusinnaasut maannakkut naatsorsuinerit takutippaat.

Eqqakkanik ikuallaavinnit kiammik sunniuteqarluartumik atorluaanissaq Naalakkersuisut sulissutigaat. Kiak eqqakkanik ikuallaanermeersoq ullumikkut nunatsinni sumiiffinni arlalinni ungasianiit kiassaanertut atorneqartussanngorlugu tuniniarneqartarpooq. Taamatuttaaq kommunit ataatsimoorullugu eqqagassalerinermik ingerlatseqatigiiffiutaat Naalakkersuisut tapersorsorpaat.

Namminersorluni inuussutissarsiuteqarnermik suliassaqarfinni suliniutinik arlalinnik nunatsinni CO₂-mik annikinnerusumik aniatitsisoqalernissaanut iluaqutasussananik suliaqartoqartoq ilanngullugu paasissutissiissutigineqarsinnaavoq.

Apeqquut 3:

Silamut t iliuuseqarnermini, assersuutigalugu imermik nukissiuutinik atuinermigut, Parisimi isumaqtigiissummi anguniakkat piumasaqaatillu Nunatta qanoq qanillattortigivai ?

Akissut:

Nunarput Parisimi isumaqtigiissutimut nunatut ilaangimmat taamaattumillu nunatsinni annikillisaqataanissaq pillugu aalajangersaanikuunngimmat nunarput Parisimi isumaqtigiissutinik malinninnissaminut qanoq angusaqartigisimanersoq nalilersorneqarsinnaangilaq. Parisimi isumaqtigiissutini anguniakkat Naalakkersuisut malinniarpai kisiannili peqataalernikkut nunatsinni siunissami suliffissuaqarnikkut ineriartortitsinissat peqataalernerup akornuserneqarsinnaammata nunarput nunatut ilaangilaq.

Apeqquut 4:

Parisimi isumaqtigiissutip atsiorneqarnerata kingorna nunap inoqqaavisa pisinnaatitaaffiinut inatsisitigut pituttuisumik innersuussinerit sakkukinnerulersinniarlugit Naalakkersuisut suliamik ingerlatsippat, tassunga ilaalluni ineriartornissamut pisinnaatitaaffik?

a. Taamaattoqarpat, Naalakkersuisut suut iliuuseraat?

Sila allanngorarnera pillugu nutaamik isumaqtigiissusiornissaq pillugu suli isumaqtiginninniartoqalinngilaq.

Apeqquut 5:

Qallunaat Nunaanni naalakkersuisunut naalakkersuisuusimasunullu Naalakkersuisut saaffiginnissimappat Kalaallit Nunaata Parisimi isumaqtigiissummut ilaalersinnaaneranik ajornarunnaarsitsisumik Naalagaaffeqatigiinnerup iluani aaqqiissutaasinnaasumik siunertaqarluni oqaloqatigiissuteqarlutik?

Akissut:

Nunarput akisussaaffimmik tigusissasoq aamma gasinik nunarsuarmik kissaatitsigaluttuinnartunik aniatitsinerit annikillisinneqarnissaannut sapinngisaq tamaat soleqataassasoq Naalakkersuisut pingaartippaat. Taamanikkut Naalakkersuisuusut suliamut tassunga 2015-imi decembarimi Parisimi isumaqtigiissuteqartoqarneranik kinguneqartumut timitaliillutik peqataapput. Suliap tamatuma pingaarutaasa ilaattut isumaqtigiissummut

ilaalernissamut inuiaqatigiit aningaasaqarneranni piujuartitsisunik
piumasqaateqartoqarsinnaanersoq taamanikkut Naalakkersuisuuusut periarfissanik
misissuipput.

Apeqput 6:
Parisimi isumaqatigiisummut ilaalernermut atatillugu Naalakkersuisut Savalimmiuni misilittagarilikkanik pisamut attuumassuteqartunik tikkuussisinnaappat?

Akissut:

Savalimmiormiut Parisimi isumaqatigiissutinut ilaalerneranni misilittakkat suut pillugit Naalakkersuisut nassuaatinik pigisaqanngillat.

Apeqput 7:
Kalaallit Nunaata Parisimi isumaqatigiisummut ilanngunnera nunanut allanut politikkeqarnikkut inuussutissarsiornermilu sutigut tigussaasunik iluaqutsiisinnaava?

- a. Assersuutigalugu nunanit allanit aningaasaliisussarsiorneq
ajornannginnerulissava?
- b. Iluaqtissat allat suussappat?

Akissut:

Apeqput 1-imut akissut innersuussutigineqarpoq.

Apeqput 8:
Kalaallit Nunaata Parisimi isumaqatigiisummut ilanngunnissaanut ilanngutinnginnissaanulluunniit atatillugu nalilersuutit suut allat isumaliuutersuutigissallugit pillugit Naalakkersuisut qanoq isumaqarpat?

Akissut.

Kyotomi isumaqatigiisummut ilaaneq pissutigalugu nunarput silaannarmik mingutsitsisunik aniatitat ukiuni 2008-miit 2012-imut pisussaaffeqarfinni siullerni 8 procentinik annikillisinneqarnissaannut pisussaaffeqalerput, tassa imaappoq nunarput CO₂-mik 13,6 mio. kr.-t missaannut akiligassarsisariaqalerteranik, nunatta CO₂-mik aniatitat 8 procentinik annikillisinnissaannut pisussaaffimmik naammassinnissaannginneranut taartaasussanik.

Ukiuni aggersuni nunarput amerlanerusunik aningaasaliissuteqartartussaasoq Aatsitassanut Inuussutissarsiuqebarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit paasissutissiissutigineqarpoq. Mittarfiliortiternissanut arlalinnillu akunnittarfiliortiternissanut aningaasaliinerit saniatigut ilaatigut aatsitassarsiorerit aamma namminersorlutik inuussutissarsiuqeartut suliniutigisinnasaat allat aningaasaliiffigineqartussaapput nunatsinni CO₂-mik aniatitsinernik annertusitisinnaasut. Taamaattumik ukiuni aggersuni aningaasaliinissat suut aamma CO₂-mik aniatitsinerit suut aningaasaliiffigineqartussat qanoq kinguneqarumaarnerat pillugit qulaajaasoqartariaqarpoq. Aningaasaliinerit, assersuutigalugu tunisassiorfimmit CO₂-mik annertunerusumik annikinnerusumilluunniit aniatitsisumut, ilutigalugit assersuutigalugu aningaasaliiffigisani tamakkunani nunatsinni CO₂-mik aniatitsinerit malunnartumik annikillisinnanersut killilerneqarsinnaanersulluunniit qulaajaaffigissallugit aamma attuumassuteqarsinnaavoq.

Naalakkersuisut amerlanerusunik oqaaseqaatissaqanngillat.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga



Steen Lynge

Nunanut Allanut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoq